

SISEMINISTER

KÄSKKIRI

**Toetuse andmise tingimused
päästevõimekuse suurendamise
toetamiseks**

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel ning kooskõlas sama seaduse § 4 lõike 3 alusel kinnitatud meetmete nimekirjaga.

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi ning rakenduskava eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 4 lõike 3 alusel kinnitatud meetmete nimekirja (edaspidi *meetmete nimekiri*) meetme „Päästevõimekuse suurendamine“ rakendamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda.

1.1. Seosed Eesti riigi ja rakenduskava eesmärkidega

- 1.1.1. Käskkirjas käsitletakse päästevõimekuse suurendamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda, et viia ellu ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021–2027 rakenduskava (edaspidi *rakenduskava*) poliitikaeesmärgi 2 „Rohelisem Eesti“ erieesmärgi iv „Kliimamuutustega kohanemise ja katastroofiriski ennetamise ning vastupanuvõime edendamine, võttes arvesse ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise“ raames toetatava meetmete nimekirja meede 21.2.3.3 „Päästevõimekuse suurendamine“ (edaspidi *projektid*).
- 1.1.2. Käskkirjas reguleeritakse riigi eelarvestrateegia 2023–2026 programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetme 1 „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ tegevuse 1.3 „Turvalise keskkonna kujundamine“, meetme 2 „Kiire ja asjatundlik abi“ tegevuste 2.4 „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ ja 2.5 „Abi osutamine Eesti merealadel ja piiriveekogudel“ ning meetme 3 „Kindel sisejulgeolek“ tegevuse 3.4 „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine“ osalist elluviimist.
- 1.1.3. Meetmete nimekirja kohaselt on rakenduskavaga kooskõlas olevad sekkumised „Turvalise keskkonna kujundamine“, „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“, „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine“ ning „Abi osutamine merealadel ja piiriveekogudel“.
- 1.1.4. Projektid aitavad saavutada Riigikogu heaks kiidetud strateegia „Eesti 2035“ sihti „Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond“ ning „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ eesmärgi „Eesti inimesed tunnevad, et nad elavad vabas ja turvalises ühiskonnas, kus igapäevane väärtus, kaasatus ja panus kogukonna turvalisusesse loovad ühe turvalisima riigi Euroopas. Koostöös parandatakse elukeskkonda, vähendatakse ohtu elule, tervisele, varale ja põhiseaduslikule korrale ning tagatakse kiire ja asjatundlik abi“ ja „Eesti on valmis toime tulema erinevate kriisidega. Elutähtsate teenuste toimimine on tagatud igal ajal. Loodud on senisest paremad eeldused, et kriisidest põhjustatud kahjud oleksid riigile ja elanikele võimalikult väikesed“.

- 1.1.5. Projektid aitavad rakendada „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ tegevusraamistiku meetet 1.2 „Päästevõimekuse suurendamine“, millega vähendatakse Eesti riigi haavatavust kliimamuutuste mõju suhtes, eelkõige ulatuslike metsa- ja maastikutulekahjude ning üleujutuste ja tormide vallas.
- 1.1.6. Projektides arvestatakse horisontaalsete põhimõtetega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706), artiklis 9. Projektidega 2.2 ja 2.3 panustatakse soolise võrdõiguslikkuse edendamisse ning projektiga 2.1 eri vanuses ja erivajadustega inimestele võrdsete võimaluste loomisse ja ligipääsetavuse tagamisse.
- 1.1.7. Strateegia „Eesti 2035“ sihtide saavutamist viisil, mis toetab soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ja ligipääsetavust, mõõdetakse soolise võrdõiguslikkuse indeksi, hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdiku ning ligipääsetavuse näitajaga.

2. Projektid

Käskkirjaga kinnitatakse neli projekti ÜSS2021_2027 § 2 punkti 2 tähenduses. Projektid viiakse ellu investeringute kava alusel, mis jaguneb käskkirja lisas 1 esitatud põhinimekirjaks ja lisas 2 esitatud lisanimekirjaks.

Käskkirja alusel viiakse ellu projekte, mille mõju ja ulatus on üleriigiline. Projektid ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artikli 17 tähenduses.

Toetus, mis projektideks antakse, ei ole riigibi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses ega vähese tähtsusega abi sama seaduse § 33 lõike 1 tähenduses.

Projektide sekkumisvaldkonna koodid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 I lisa tabeli 1 kohaselt 059 „Kliimamuutustega kohanemise meetmed ning kliimaga seotud riskide ennetamine ja ohjamine: tulekahjud (sealhulgas teadlikkuse suurendamine, elanikkonnakaitse ning katastroofi tagajärgedega toimetulemise süsteemid, taristud ja ökosüsteemipõhised tegutsemisviisid)“ ja 060 „Kliimamuutustega kohanemise meetmed ning kliimaga seotud riskide ennetamine ja ohjamine: muu, nt tormid ja põud (sealhulgas teadlikkuse suurendamine, elanikkonnakaitse ning katastroofi tagajärgedega toimetulemise süsteemid, taristud ja ökosüsteemipõhised tegutsemisviisid)“. Seega aitavad projektid otseselt täita kliima- ja keskkonnanäesmärke.

2.1. Päästesõidukite ja päästevõimekuse soetamine, IT-lahenduse väljatöötamine ning toimepidevuse ja kriisideks valmisoleku suurendamine

Projektiga panustatakse meetmete nimekirjas esitatud rakenduskavaga kooskõlas olevatesse sekkumistesse „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“ ja „Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine“.

2.1.1. Eesmärk

Eesmärk on suurendada kliimamuutustega kohanemiseks Päästeameti võimekust:

- 1) kustutada metsa- ja maastikutulekahjusid, arvestades Euroopa Liidu kokkulepet vähendada CO² heidet 2050. aastaks vähemalt 55 protsendini ja võtta kasutusele vaid heiteta sõidukid;
- 2) teha riskikommunikatsiooni;
- 3) tagada toimepidevus ja kriisideks valmisolek.

2.1.2. Elluviija, partner, rakendusüksus ja rakendusasutus

2.1.2.1. Elluviija on Päästeamet.

2.1.2.2. IT-lahenduse väljatöötamisel on partner Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus.

2.1.2.3. Rakendusüksus on meetmete nimekirja kohaselt Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

2.1.2.4. Rakendusasutus on meetmete nimekirja kohaselt Siseministeerium.

2.1.3. Sisu

Elluviija viib läbi riigihanked vajaliku päästetehnika, sealhulgas sõidukite ja varustuse soetamiseks. Elluviija ja partner viivad läbi riigihanked IT-lahenduse soetamiseks. Soetatavad objektid on loetletud käskkirja lisa 1 esitatud investeeringute kava põhinimekirjas.

Elluviija arvestab sõidukite soetamisel Siseministeeriumi valitsemisala transportvara arendamise kavaga 2022–2031.

2.1.4. Investeeringute kava põhinimekirja objektid ja eelarve

Elluviija viib projekti ellu käskkirja lisa 1 kohaselt.

2.1.5. Sihtrühm

Sihtrühm on kogu Eesti elanikkond.

2.1.6. Seosed valdkondlike arengukavadega

2.1.6.1. Projekt on seotud järgmiste arengukavadega, mis ühtivad rakenduskava poliitikaeesmärgiga 2 „Rohelisem Eesti“:

2.1.6.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetmed 2 „Kiire ja asjatundlik abi“ ja 3 „Kindel sisejulgeolek“;

2.1.6.1.2. „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ alaeesmärk 5.1 „Tervis ja päästevõimekus“;

2.1.6.1.3. „Üleujutusohuga seotud riskide maandamiskavade meetmekava 2022–2027“ meede 10.b „Elanikkonna teadlikkuse suurendamine“.

2.2. Merepäästevõimekuse suurendamine

Projektiga panustatakse meetmete nimekirjas esitatud rakenduskavaga kooskõlas olevatesse sekkumistesse „Abi osutamine merealadel ja piiriveekogudel“ ja „Turvalise keskkonna kujundamine“.

2.2.1. Eesmärk

Eesmärk on suurendada kliimamuutustega kohanemiseks Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*) ja vabatahtlike merepäästjate võimekust:

- 1) korraldada otsingu- ja päästetööd;
- 2) tagada mereohutust.

2.2.2. Elluviija, rakendusüksus ja rakendusasutus

2.2.2.1. Elluviija on PPA.

2.2.2.2. Rakendusüksus on meetmete nimekirja kohaselt Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

2.2.2.3. Rakendusasutus on meetmete nimekirja kohaselt Siseministeerium.

2.2.3. Sisu

Elluviija viib läbi riigihanked vajaliku varustuse soetamiseks. Soetatavad objektid on loetletud käskkirja lisa 1 esitatud investeeringute kava põhinimekirjas.

Elluviija annab projekti raames soetatud merepäästevarustuse ehk investeeringute kava põhinimekirja objektid 7, 8 ja 9 merepääste- ja ennetustööl osalevatele mittetulundusühingutele lepinguliste ülesannete täitmiseks tasuta kasutusse vastavalt PPA vara haldamise ja arvestamise korrale ning peadirektori 13. veebruari 2023. aasta käskkirjale nr 1.1-1/19 „Merepääste- ja ennetustööl osalevatele mittetulundusühingutele riigivara võõrandamise ja kasutamise ning muud tööde korraldamisega seotud kulutuste hüvitamise ja toetuste määramise korra kinnitamine ja komisjoni moodustamine“. Merepääste- ja ennetustööl osalevad mittetulundusühingud ei ole partnerid ÜSS2021_2027 § 2 punkti 5 tähenduses – nende kulusid ei rahastata toetusest.

2.2.4. Investeeringute kava põhinimekirja objektid ja eelarve

Elluviija viib projekti ellu käskkirja lisa 1 kohaselt.

2.2.5. Sihtrühm

Sihtrühm on kogu Eesti elanikkond.

2.2.6. Seosed valdkondlike arengukavadega

2.2.6.1. Projekt on seotud järgmiste arengukavadega, mis ühtivad rakenduskava poliitikaeesmärgiga 2 „Rohelisem Eesti“:

2.2.6.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetmed 1 „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ ja 2 „Kiire ja asjatundlik abi“;

2.2.6.1.2. „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ alaeesmärk 5.1 „Tervis ja päästevõimekus“.

2.3. Päästevarustuse soetamine ning toimepidevuse ja kriisideks valmisoleku suurendamine

Projektiga panustatakse meetmete nimekirjas esitatud rakenduskavaga kooskõlas olevasse sekkumisse „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“.

2.3.1. Eesmärk

Eesmärk on suurendada kliimamuutustega kohanemiseks Päästeameti võimekust järgmistes valdkondades:

- 1) metsa- ja maastikutulekahjud;
- 2) toimepidevus;
- 3) üleujutused.

2.3.2. Elluviija, rakendusüksus ja rakendusasutus

2.3.2.1. Elluviija on Päästeamet.

2.3.2.2. Rakendusüksus on meetmete nimekirja kohaselt Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

2.3.2.3. Rakendusasutus on meetmete nimekirja kohaselt Siseministerium.

2.3.3. Sisu

Elluviija viib läbi riigihanked vajaliku varustuse ja tehnika soetamiseks. Soetatavad objektid on loetletud käskkirja lisa 2 esitatud investeeringute kava objektide lisanimekirjas.

2.3.4. Investeeringute kava lisanimekirja objektid ja eelarve

Elluviija viib projekti ellu käskkirja lisa 2 kohaselt.

2.3.5. Sihtrühm

Sihtrühm on kogu Eesti elanikkond.

2.3.6. Seosed valdkondlike arengukavadega

2.3.6.1. Projekt on seotud järgmiste arengukavadega, mis ühtivad rakenduskava poliitikaeesmärgiga 2 „Rohelisem Eesti“:

2.3.6.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetmed 2 „Kiire ja asjatundlik abi“ ja 3 „Kindel sisejulgeolek“;

2.3.6.1.2. „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ alaeesmärk 5.1 „Tervis ja päästevõimekus“.

2.4. Merepääste ohutusvarustuse parendamine

Projektiga panustatakse meetmete nimekirjas esitatud rakenduskavaga kooskõlas olevatesse sekkumistesse „Päästmine maismaal ja siseveekogudel“, „Abi osutamine merealadel ja piiriveekogudel“ ning „Turvalise keskkonna kujundamine“.

2.4.1. Eesmärk

Eesmärk on suurendada kliimamuutustega kohanemiseks PPA ja vabatahtlike merepäästjate võimekust merepääste vallas.

2.4.2. Elluviija, rakendusüksus ja rakendusasutus

2.4.2.1. Elluviija on PPA.

2.4.2.2. Rakendusüksus on meetmete nimekirja kohaselt Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

2.4.2.3. Rakendusasutus on meetmete nimekirja kohaselt Siseministeerium.

2.4.3. Sisu

Elluviija viib läbi riigihanked vajaliku varustuse soetamiseks. Soetatavad objektid on loetletud käskkirja lisa 2 esitatud investeeringute kava lisanimekirjas.

Elluviija annab projekti raames soetatud merepäästevarustuse ehk investeeringute kava lisanimekirja objekti 6 merepääste- ja ennetustööl osalevatele mittetulundusühingutele lepinguliste ülesannete täitmiseks tasuta kasutusse vastavalt PPA vara haldamise ja arvestamise korrale ning peadirektori 13. veebruari 2023. aasta käskkirjale nr 1.1-1/19 „Merepääste- ja ennetustööl osalevatele mittetulundusühingutele riigivara võõrandamise ja kasutamise ning muud tööde korraldamisega seotud kulutuste hüvitamise ja toetuste määramise korra kinnitamine ja komisjoni moodustamine“. Merepääste- ja ennetustööl osalevad mittetulundusühingud ei ole partnerid ÜSS2021_2027 § 2 punkti 5 tähenduses – nende kulusid ei rahastata toetusest.

2.4.4. Investeeringute kava lisanimekirja objektid ja eelarve

Elluviija viib projekti ellu käskkirja lisa 2 kohaselt.

2.4.5. Sihtrühm

Sihtrühm on kogu Eesti elanikkond.

2.4.6. Seosed valdkondlike arengukavadega

2.4.6.1. Projekt on seotud järgmiste arengukavadega, mis ühtivad rakenduskava poliitikaeesmärgiga 2 „Rohelisem Eesti“:

2.4.6.1.1. „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetmed 1 „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ ja 2 „Kiire ja asjatundlik abi“;

2.4.6.1.2. „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“ alaeesmärk 5.1 „Tervis ja päästevõimekus“.

2.5. Investeeringute kava muutmine

- 2.5.1. Investeeringute kava vaadatakse üle ja seda muudetakse vajaduse järgi.
- 2.5.2. Kui investeeringute kava muudetakse selleks, et jätta objekt välja, kui see ei ohusta projekti eesmärkide saavutamist, lisada uus objekt või asendada objekt uuega, esitab elluviija rakendusasutusele kirjaliku ettepaneku kava muutmiseks. Kui rakendusasutuse juht on ettepanekuga nõus, koostab rakendusasutus käskkirja muutmise eelnõu ja esitab selle rakendusasutuse juhile kinnitamiseks.
- 2.5.3. Investeeringute kava objekti odavnemise korral jagatakse vabanenud raha kallinenud või lisanimekirja objektidele kava muutmata, eelistades põhinimekirja kallinenud objekte.
- 2.5.4. Elluviija teavitab objekti odavnemisest või kallinemisest viivitamata rakendusüksust. Rakendusüksus teavitab objekti odavnemisest või kallinemisest rakendusasutust kümne tööpäeva jooksul.
- 2.5.5. Kui investeeringute kava põhinimekirja objekti ei ole võimalik täielikult või osaliselt soetada või ellu viia, peab elluviija teavitama sellest viivitamata rakendusüksust. Sellisel juhul soetatakse või viiakse vabanenud rahaga ellu lisanimekirja objektid investeeringute kava muutmata.
- 2.5.6. Kui investeeringute kava põhinimekirja objekti odavnemise korral jääb raha üle ja seda on võimalik kasutada lisanimekirja objektide jaoks, teavitab rakendusüksus sellest elluviijat ja annab tähtaja objekti soetamiseks või elluviimiseks.
- 2.5.7. Rakendusüksus võib investeeringute kava põhi- ja lisanimekirja objekte rahastada osaliselt. Enne lisanimekirja objekti rahastamist võib rakendusüksus pidada elluviijaga läbirääkimisi, et täpsustada objekti eelarvet ja tulemusi, arvestades vabanenud raha ja investeeringute kavas märgitud piirsummat. Rakendusüksus kooskõlastab rakendusasutusega, kas objekti täpsustatud eelarve ja tulemused vastavad käskkirjale.

3. Väljund- ja tulemusnäitajad ning nende sihttasemed

Näitaja kood	Näitaja nimetus	Mõõtühik	Alg-tase	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitus
Projektid 2.1 ja 2.3						
RRC36 (tulemusnäitaja)	metsa- või maastiku-tulekahjude vastu kindlustamiseks võetud meetmetest kasu saav elanikkond	isikute arv	0	ei kohaldu	400 000	Eesmärk on vähendada selliste inimeste haavatavust tulekahjude suhtes, kes elavad metsa ääres ja on metsatulekahjust vahetumalt mõjutatud, st maapiirkondade elanikkond. Sihttase on ca 30% elanikkonnast ehk 400 000 inimest (allikas: Statistikaamet).

RCO28 (väljund- näitaja)	ala, mis on hõlmatud kaitse- meetmetega metsa- või maastiku- tulekahjude ennetamiseks	hektar	0	720 000	1 200 000	Möödetakse pindala, mis on hõlmatud kaitse- meetmetega ning mille kaitse metsa- ja maastikutulekahjude eest on soetatud objektide abil oluliselt paranenud. Soetades 40 pääste põhiautot, tagatakse 55% kogu Eesti metsaala ehk 1,2 miljoni hektari kaitse. Eesti 72 päästekomandot katavad 100% Eesti metsadest ehk 2,2 miljonit hektarit.
Projektid 2.2 ja 2.4						
VVV33 (väljund- näitaja)	investeeringud merepäästesse (vabatahtlike isikukaitse- varustus, mereohutus, SAR)	euro	0	3 000 000	6 000 000	Ennetustöösse tuleb panustada rohkem aega ja raha. Seeläbi on võimalik vähendada mereõnnetuste arvu ning parandada inimeste teadlikkust ja oskusi ohuolukorras käitumiseks. Möödetakse merepääste ning otsingu- ja päästetööde toetamise investeeringuid, sealhulgas Euroopa Liidu toetust koos riikliku kaasfinantseeringuga.

4. Abikõlblikkuse periood ja elluviimise algus

- 4.1. Projekt on abikõlblik perioodil 10.02.2023–31.12.2029.
4.2. Projekti elluviimine algab, kui kuulutatakse välja riigihange.

5. Koondeelarve

Rahastuse tüüp	Summa €	Osakaal %
Projekt 2.1	25 148 824,00	100
Ühtekuuluvusfondi toetus	21 746 188,11	86,47
Riiklik kaasfinantseering	3 402 635,89	13,53
Omafinantseering	0	0

Projekt 2.2	7 145 294,00	100
Ühtekuuluvusfondi toetus	6 178 535,72	86,47
Riiklik kaasfinantseering	966 758,28	13,53
Omafinantseering	0	0
Projekt 2.3	1 440 000,00	100
Ühtekuuluvusfondi toetus	1 245 168	86,47
Riiklik kaasfinantseering	194 832	13,53
Omafinantseering	0	0
Projekt 2.4	360 000,00	100
Ühtekuuluvusfondi toetus	311 292,00	86,47
Riiklik kaasfinantseering	48 708	13,53
Omafinantseering	0	0

6. Kulude abikõlblikkus

- 6.1. Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. aasta määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-s 15 ja käskkirjas sätestatud tingimustega.
- 6.2. Abikõlblikud on käskkirja lisades 1 ja 2 nimetatud objektide soetamise ning päästesõidukite ja -vahendite kasutuselevõtuga seotud personali koolituskulud, arvestades käskkirja punktis 5 sätestatud osakaalu, ning kulud, mis on seotud veebisaidi olevalmis.ee arendamisega järgmistel viisidel:
- 6.2.1. kasutajamugavuse uuring;
- 6.2.2. veebisaidi arendus, mis sisaldab ohtude kaardirakendust, kuhu koondatakse teave olemasolevate rakenduste kohta ning luuakse platvorm riskinfo avalikustamiseks;
- 6.2.3. veebisaidi disain, kontseptsioon ja struktuur;
- 6.2.4. veebisaidi lansseerimise kampaania, sealhulgas tele- ja raadioklipid, välireklaam, ribareklaam, sisuturundus ning PR-pakett.
- 6.3. Lisaks ühendmääruse §-s 17 loetletud abikõlbmatutele kuludele on abikõlbmatud järgmised kulud:
- 6.3.1. erisoodustusena käsitatav kulu ja tasutav maks;
- 6.3.2. projekti raames soetatud sõidukite ja seadmete ülalpidamis- ja hoolduskulud;
- 6.3.3. kasutatud asjade, seadmete ja sõidukite ostmise kulud.

7. Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 7.1. Toetust makstakse abikõlbliku kulu hüvitamiseks ühendmääruse 6. peatükis sätestatud tingimustel ja korras.
- 7.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse § 27 lõikes 1 nimetatud tingimustel.
- 7.3. Elluviija esitab makse saamiseks e-toetuse keskkonnas järgmised dokumendid:
- 7.3.1. leping, kui see ei ole rakendusüksusele teatavaks tehtud;
- 7.3.2. lepingu muudatused ja õiguskaitsvahendite kasutamise teavitused, kui lepingut on täidetud kokkulepitust erinevalt;
- 7.3.3. arve või muu raamatupidamisdokument;
- 7.3.4. objektide või teenuste üleandmist ja vastuvõtmist tõendava dokumendi koopia;
- 7.3.5. lepingus nõutud kindlustuse, garantii või tagatise olemasolu tõendav dokument.
- 7.4. Projekti lõppmakse tehakse pärast seda, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud.

8. Elluviija õigused ja kohustused

- 8.1. Elluviija peab täitma lisaks käskkirjas sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale sätestatud kohustusi. Elluviija tagab projekti juhtimise ja selle eduka elluviimise.
- 8.2. Elluviija esitab rakendusüksusele tähtjaks nõutud teabe ja aruanded ning seirab järjepidevalt projekti väljund- ja tulemusnäitajate saavutamist käskkirja punkti 9 kohaselt.
- 8.3. Elluviija esitab rakendusüksusele projekti riigihangete plaani ja maksete prognoosi iga aasta 1. detsembriks ja 1. juuliks.
- 8.4. Kui elluviija viib riigihanke läbi riigihangete registris, tuleb lisada rakendusüksuse töötaja hanke juurde vaatlejaks.
- 8.5. Elluviija teavitab rakendusüksust viivitamata hankelepingu sõlmimisest ja teeb sõlmitud hankelepingu talle kättesaadavaks.
- 8.6. Elluviija esitab hankelepingu muutmise eelnõu enne hankelepingu muutmist rakendusüksusele ülevaatamiseks.
- 8.7. Elluviija tagab projekti eesmärkide elluviimise ja projekti raames soetatava või elluviidava objekti eeldatava funktsionaalsuse kokkulepitud eelarve kohaselt.
- 8.8. Elluviija teavitab viivitamata rakendusüksust projekti maksumuse odavnemisest või kallinemisest või muudest olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada projekti elluviimist.
- 8.9. Kui projekti kogumaksumus on üle kümne miljoni euro, korraldab elluviija teavitusürituse vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. aasta määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ § 2 lõigetele 3 ja 4.
- 8.10. Elluviijal on õigus saada rakendusüksuselt riigihanke läbiviimiseks nõustamist.
- 8.11. Elluviija korraldab teavitusürituse keskkonnahoidlikult.

9. Toetuse kasutamise kohta aruannete esitamine

- 9.1. Elluviija esitab rakendusüksusele projekti elluviimise ning tulemuste ja näitajate saavutamise kohta vahearuanne koos lisadega (edaspidi *vahearuanne*) e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 10. jaanuariks ja 10. juuniks vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga (edaspidi *aruandlusperiood*). Kui projekti alguse ja esimese vahearuanne tähtpäeva vahe on alla nelja kuu, esitab elluviija vahearuanne järgmiseks tähtpäevaks.
- 9.2. Rakendusüksus võib nõuda elluviijalt vahearuanne muuks kui punktis 9.1 nimetatud tähtpäevaks.
- 9.3. Vahearuanne sisaldab vähemalt aruandlusperioodil tehtud tegevuste ülevaadet, teavet projekti eesmärgi, tulemuste ja näitajate saavutamise kohta, ülevaadet tegevuste elluviimisega kaasnevatest riskikohtadest ning hinnangut projekti eesmärgi, tulemuste ja näitajate saavutamise kohta projekti lõpuks.
- 9.4. Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt peamiste tegevuste ülevaadet ning teavet projekti eesmärgi, tulemuste ja näitajate saavutamise kohta. Lõpparuandes kirjeldab elluviija strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja nende tulemusi.
- 9.5. Elluviija esitab e-toetuse keskkonnas projekti lõpparuande hiljemalt koos lõppmaksega. Rakendusüksus võib põhjendatud juhul tähtaega pikendada.
- 9.6. Kui vahe- ja lõpparuande esitamise vahe on alla kuue kuu, esitatakse vaid lõpparuanne.
- 9.7. Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda, et elluviija esitaks aruandeid projekti lõppmakse tegemisele järgneva viie aasta jooksul.
- 9.8. Kui elluviija ei täida oma kohustust või ta ei vasta talle kehtestatud nõudele, teavitab rakendusüksus sellest viivitamata rakendusasutust.

10. Finantskorrektsioon ja toetuse tagasinõudmine

Rakendusüksus teeb finantskorrektsiooni otsuse ja nõuab elluviijalt toetuse tagasi ÜSS2021_2027 §-de 28–30 ja ühendmääruse §-de 34–38 kohaselt.

11. Vaidemenetlus

- 11.1. Rakendusasutuse otsuse või toimingu kohta esitatud vaied menetleb rakendusasutus. Rakendusüksuse otsuse või toimingu kohta esitatud vaied menetleb rakendusüksus. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohaldatakse ÜSS2021_2027 §-des 31 ja 32 sätestatud erisusi haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonist. Vaidlused riigiasutuste, sealhulgas valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.
- 11.2. Vaidemenetlusega seotud teave, dokumendid ja vaideotsus toimetatakse vaide esitajale kätte elektrooniliselt.

12. Käskkirja rakendamine

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt 1. veebruarist 2023. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Lisa 1. Perioodi 2023–2027 päästevõimekuse suurendamise investeeringute kava objektide põhinimekiri

Lisa 2. Perioodi 2023–2027 päästevõimekuse suurendamise investeeringute kava objektide lisanimekiri